

Damızlık koç havuzu

Çorum'da 2. Halk Elinde Hayvan Islahı Akkaraman projeleri kapsamında gelecek yıl koyun yetiştiricilerine dağıtılmak üzere koç havuzu oluşturuldu. Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Şevket Avcı ve Hayvancılık Genel Müdürlüğü Hayvancılık Islah ve Geliştirme Daire Başkanı Bekin Ankaralı, ildeki işletmeleri ziyaret etti. Halk Elinde Hayvan Islahı Akkaraman projesi çalışmalarını yerinde inceleyen Avcı ve Ankaralı, ayrıca koç havuzu için bakanlık yetkilileriyle damızlık koç seçimi yaptılar. (İHA)

KOYUNLAR SUDAN GEÇTİ

Koyun yetiştiriciliği Türk göçebe hayatının ayrılmaz bir parçasıdır. Baharla birlikte yaylaya çıkarılan koyunlar, yaz sonunda ağallara çekilirler. Ağla çekilmeden önce suda yıkanılır, böylece bir taraftan kene vb haşerattan kurtulmaları sağlanırken, diğer taraftan yünleri temizlenmiş olur. Yünler kırılır, iplik eğirme, çorap ve yelek örme işleri kış mevsiminin başlıca uğraşısı olur. Ben bu uğraşılardan bir kısmına şahit oldum.

Koyun sudan yazın sonunda, Menderes suyu soğumadan geçiriliyor. Koyunu suya çeken çobanlar aynı zaman diliminde, aynı mekanda toplanıyorlar. Böylece bir sohbet muhabbet ortamı oluşuyor.

Koyun suya yüzebilen bir hayvan olmasına rağmen, suya girmeye pek öyle hevesli değildir. İçlerinden biri suya atarsa, sürüden ayrılmak istemeyen diğerleri de onu takip eder. İşte sürü başı olan bu koyuna "el koyunu" denir. El koyunu çobanın peşinden ayrılmayan çobanın eline bakıp duran koyundur. Çoban sürünün önünde

koşarak suyun kıyasına gelir ve suya atlar. El koyun ile arasındaki sevgi ve güven ilişkisine bağlı olarak el koyun ya çobanı tereddütsüz takip eder, ya kısa bir tereddüt sonrası takip eder, ya da suya girmeden kıyıda takip eder veya döner gider.

Çobanın suya girmesi ile el koyunun onu takip etmesi arasında geçen saniyeler üzerinden çobanlar kendi aralarında yarışır, eğlenirler.

Türklerde binlerce yıldır var olan bu geleneğin, Çal Aşağışeyit köyündeki varlığı, yörenin Türkleşmesi ile birlikte yani 800 yılı aşan bir geçmişe sahiptir. Her ne kadar Aşağışeyit, geleneğin adresi ise de çobanlar başta Çal, Baklan, Bekilli ve Çivril başta olmak üzere değişik yörelerden gelirler. Anadolu'da bu gelenek bir de Burdur Tefenli'de bir gölette sürdürülmektedir.

Çobanların kendi aralarındaki bu eğlenciyi önce Yörtürk Vakfı fark ediyor. Menderesin kenarına bir kıl çadır kuruyor, sembolik Yörük göçü kervanı oluşturuluyor, protokol davet ediliyor, yarışmada ilk üçe giren çobanlar ödüllendiriliyor, yani bir taraftan farkındalık yaratılırken, diğer taraftan da gelenek popülarize ediliyor. Bu çabaların sonucu olarak yerel ve ulusal basın ilgileniyor, Türkiye'nin dört bir tarafından yüze yakın fotoğraf sanatçısı geliyor, TRT belgesel çekiyor. Belgesel ve fotoğraflar çeşitli yarışmalarda ödüller alıyor. Gelenek "somut olmayan kültürel miras" olarak UNESCO Ulusal Envanterine alınıyor. Yarışma o kadar çok insan çekiyor ki, koyunlar kalabalıktan ürktükleri için suya atlamaya çekinir oluyordular.

Popülizmde sınırlı tanımayan insanımız bu yarışmanın akşamına da bir konser koyar oldu. Konser sanatçısının sanatı pek önemli değil, popüler olsun, insan çeksin yeterli. Yörtürk Vakfından sonra organizasyonu üç yıl kadar Çal Yöresi Derneği olarak üstlendik. O günden bu güne, sudan koyun geçirmenin kendi başına yeterli tam bir şölen olduğu ve bu geleneğin sürdürülmesinin doğru olmadığını anlatmaya çalıştık, başarılı olmadık. Halk böyle istiyormuş, halbuki iki hafta sonrasında Çal merkezde, halkın istediği manada bağ bozumu şenlikleri yapılıyor.

Ülkenin son aylarda içinde bulunduğu terör ortamı eğlenceli işlerin, bu arada sudan koyun geçirmenin akşamına eklenilen anlamsız konserin iptaline neden oldu. Bu yıl sadece sudan koyun geçirildi. Yarışmaya ödül konulmadı, protokol organizasyonu yapılmadı, tıpkı gelenekte olduğu gibi çobanlar kendi aralarında organize oldular, yarıştılar, eğlendiler. Azımsanmayacak bir katılım vardı. İnsanlar salkım saçak değildi, insansız olması gereken yerler gerçekten serbestti, seyircilerin önü açıktı. Bu yıl ki şenlikleri sevdim. Sade ve güzeldi.

Unutmayalım bu şenlik geçen yıl vardı, gelecek yıl da olacak. En sonuncusunu yapıyor muscasına insan yığmağı yapmayı ve güzelim geleneği bu yığmakta boğmayı bırakalım artık.

ÇORUM'DA DAMIZLIK KOÇ HAVUZU OLUŞTURULDU

ÇORUM'DA 2. Halk Elinde Hayvan Islahı Akkaraman projeleri kapsamında gelecek yıl koyun yetiştiricilerine dağıtılmak üzere koç havuzu oluşturuldu. Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Şevket Avcı ve Hayvancılık Genel Müdürlüğü Hayvancılık Islah ve Geliştirme Daire Başkanı Bekin Ankaralı, ildeki işletmeleri ziyaret etti. Halk Elinde Hayvan Islahı Akkaraman projesi çalışmalarını yerinde inceleyen Avcı ve Ankaralı, ayrıca koç havuzu için bakanlık yetkilileriyle damızlık koç seçimi yaptılar.

150 HAYVANDAN OLUŞACAK

Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Şevket Avcı, gelecek yıl koyun yetiştiricilerine dağıtılmak üzere koç havuzu oluşturulduğunu söyledi. Koç havuzunun 150 hayvandan oluşacağını dile getiren Avcı, havuza alınacak damızlık koçların canlı ağırlık ve gelişimine bakılarak seçildiği ifade etti. Avcı, yetiştiricilerin damızlık ihtiyacının bu havuzdan karşılanacağını sözlerine ekledi. İHA

KOÇ VE TEKE KATIM TÖRENİ

• **Semih KILINÇ**
Bozüyük ilçesinde, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından uygulanan, Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği halk elinde ıslah projesi kapsamında "Koç-teke" yarışması ve "katım" töreni düzenlendi.

Vali Ahmet Hamdi Nayir, Dodurga Beldesi'nde düzenlenen törende, insanların hayatını rahat ve huzurlu geçirmesi için birçok şey muhtaç olduğunu belirterek, eğitime, sağlığa,

sanayiye muhtaç olduğu kadar gıda ve tarıma da muhtaç olduğunu söyledi.

Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin hayatın vazgeçilmez öğelerinden biri olduğunu ifade eden Vali Nayir, şöyle konuştu:

"Tarım içerisinde farklı ürünler var. Hayvancılık içerisinde de farklı dallar var. Anadolu insanı bunu, "Buğday ile koyun, gerisi oyun" diyerek güzel bir şekilde özetlemiş. En önemli husus olarak tarımda vazgeçmeyeceğimiz buğday,

hayvanda da koyun olduğunu söylemişler. Biz daha fazla bir nüfuzumuzu tarımda tutmaya çalışıyoruz. Bunun da yegane yolu verimi artırmak. Buranın karlı olduğunu gösterebilmektir. Tarımda verimi artırmak için tohum ıslahına, hayvancılıkta da verimi artırmak için ırk ıslahına ihtiyacımız var. Aşılımsız metotların dışına çıkıp, mutlaka bilimsel metotlarla bu çalışmalarımızı verimli hale getirmemiz lazım. Çiftçilikle ve hayvan-

cılıkla uğraşan insanımızı daha verimli hale getirerek, kendi köyüne, toprağına bağlanmanın yollarını mutlaka bulmamız lazım."

Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün de ülke olarak zor günlerden geçildiğini ve terör olaylarında şehit olanlara Allah'tan rahmet, ailelerine ve Türk milletine başsağlığı dileyerek, "Türkiye olarak tarım ülkesiyiz. Bir hayvancılık ülkesinde yaşıyoruz. 81 ilimizin içerisinde tarım ve hayvancılık, buna tavukçuluğu da

sokmak gerekiyor. Ülke olarak tarımla uğraşan çiftçimize devlet, hükümet ve yerel yöneticiler olarak katkı vermek, destek vermeyenümüzün borcu olmalıdır" ifadesinde bulundu.

Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Hacı Dursun Yıldız da ülkenin ve Bilecik'in kalkınmasının tarım ve tarıma dayalı sanayiye bağlı olduğunu belirterek, "İl genelinde 36 bin büyükbaş ve 177 bin küçükbaş hayvanımız

mevcut. Keçi yetiştiriciliği için Bilecik'te uygun ortam var. Karlı bir hayvancılık için mutlaka ve mutlaka meralarımızı korumamız gerekiyor. Çünkü hayvancılığın yüzde 70'nin girdisi olarak yem kaynaklarıdır. En ucuz yem kaynakları da mera, çayır ve otaklardır. Ve en sağlıklı yem kaynaklarıdır bunlar" diye konuştu.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Hayvancılık

ve Su Ürünleri Daire Başkanlığında görevli Dr. Vedat Akgündüz de "Halk elinde hayvan ıslahı" projesi hakkında bilgi verdi.

Konuşmaların ardından en iyi koç ve teke yetiştiricilerine ödülleri verildi. Ödül töreninden ardından koç-teke katımı gerçekleştirildi. Programa, Bozüyük Kaymakam Vekili İbrahim Özdel, Bozüyük Belediye Başkanı Fatih Bakıcı, daire müdürleri, Bilecik ve ilçe ziraat odaları başkanları ile vatandaşlar katıldı.

Bilecik'te "Koç ve teke katım" töreni

BİLECİK (AA) - Bozüyük ilçesinde, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından uygulanan, Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği halk elinde ıslah projesi kapsamında "Koç-teke" yarışması ve "katım" töreni düzenlendi. Vali Ahmet Hamdi Nayir, Dodurga Beldesi'nde düzenlenen törende, insanların hayatını rahat ve huzurlu geçirmesi için birçok şeye muhtaç olduğunu belirterek, eğitime, sağlığa, sanayiye muhtaç olduğu kadar gıda ve tarıma da muhtaç olduğunu söyledi. Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin hayatın vazgeçilmez öğelerinden biri olduğunu ifade eden Vali Nayir, şöyle konuştu:

"Tarım içerisinde farklı ürünler var. Hayvancılık içerisinde de farklı dallar var. Anadolu insanı bunu, 'Buğday ile koyun, gerisi oyun' diyerek güzel bir şekilde özetlemiş. En önemli husus olarak tarımda vazgeçmeyeceğimiz buğday, hayvanda da koyun olduğunu söylemişler. Biz daha fazla bir nüfuzumuzu tarımda tutmaya çalışıyoruz. Bunun da yegane yolu verimi artırmak. Bunun karlı olduğunu gösterebilmektir. Tarımda verimi artırabilmek için tohum ıslahına, hayvancılıkta da verimi artırabilmek için ırk ıslahına ihtiyacımız var. Alışılmış metotların dışına çıkıp, mutlaka bilimsel metotlarla bu çalışmalarımızı verimli hale getirmemiz lazım. Çiftçilikle ve hayvancılıkla uğraşan insanımızı daha verimli hale getirerek, kendi köyüne, toprağına bağlamanın yollarını mutlaka bulmamız lazım."

CHP Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün de ülke olarak zor günlerden geçildiğini ve terör olaylarında şehit olanlara Allah'tan rahmet, ailelerine ve Türk milletine başsağlığı dileyerek, "Türkiye olarak tarım ülkesiyiz. Bir hayvancılık ülkesinde yaşıyoruz. 81 ilimizin içerisinde tarım ve hayvancılık, buna tavukçuluğu da sokmak gerekiyor. Ülke olarak tarımla uğraşan çiftçimize devlet, hükümet ve yerel yöneticiler olarak katkı vermek, destek vermek boynumuzun borcu olmalıdır" ifadesinde bulundu. Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Hacı Dursun Yıldız da ülkenin ve Bilecik'in kalkınmasının tarım ve tarıma dayalı sanayiye bağlı olduğunu belirterek, "İl genelinde 36 bin büyükbaş ve 177 bin küçükbaş hayvanımız mevcut. Keçi yetiştiriciliği için Bilecik'te uygun ortam var. Karlı bir hayvancılık için mutlaka ve mutlaka meralarımızı korumamız gerekiyor. Çünkü hayvancılığın yüzde 70'inin girdisi olarak yem kaynaklarıdır. En ucuz yem kaynakları da mera, çayır ve otlaklardır. Ve en sağlıklı yem kaynaklarıdır bunlar" diye konuştu. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü Hayvancılık ve Su Ürünleri Daire Başkanlığında görevli Dr. Vedat Akgündüz de "Halk elinde hayvan ıslahı" projesi hakkında bilgi verdi. Konuşmaların ardından en iyi koç ve teke yetiştiricilerine ödülleri verildi. Ödül töreninden ardından koç-teke katımı gerçekleştirildi. Programa, Bozüyük Kaymakam Vekili İbrahim Özdel, Bozüyük Belediye Başkanı Fatih Bakıcı, daire müdürleri, Bilecik ve ilçe ziraat odaları başkanları ile vatandaşlar katıldı.

Bilecik'te 'Koç, Teke Yarışması' ve 'Katım' Töreni

BİLECİK (İHA) - Bilecik'in Bozüyük ilçesinde, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından uygulanan, Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği Halk Elinde İslah projesi kapsamında "Koç, teke" yarışması ve "Katım" töreni düzenlendi.

Bilecik Valisi Ahmet Hamdi Nayir, Dordurga Beldesi'nde düzenlenen törende, insanlarının hayatını rahat ve huzurlu geçirme-

si için birçok şeye muhtaç olduğunu belirterek, eğitime, sağlığa, sanayiye muhtaç olduğu kadar gıda ve tarıma da muhtaç olduğunu söyledi. Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin hayatın vazgeçilmez öğelerinden biri olduğunu ifade eden Vali Nayir, "Tarım içerisinde farklı ürünler var. Hayvancılık içerisinde de farklı dallar var. Anadolu insanı bunu, "Buğ-

day ile koyun, gerisi oyun" diyerek güzel bir şekilde özetlemiş. En önemli husus olarak tarımda vazgeçmeyeceğimiz buğday, hayvanda da koyun olduğunu söylemişler. Biz daha fazla bir nüfuzumuzu tarımda tutmaya çalışıyoruz. Bunun da yegane yolu verimi artırmak. Buranın karlı olduğunu gösterebiliriz. Tarımda verimi artırabilmek için

sel metotlarla bu çalışmalarımızı verimli hale getirmemiz lazım. Çiftçilikle ve hayvancılıkla uğraşan insanımızı daha verimli hale getirerek, kendi köyüne, toprağına bağlamanın yollarını mutlaka bulmamız lazım" dedi.

"TÜRKİYE OLARAK TARIM ÜLKESİYİZ"

Cumhuriyet Halk Partisi Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün ise konuşmasında, ülke olarak zor günlerden geçildiğini ve terör olaylarında şehit olanlara Allah'tan rahmet, ailelerine ve Türk milletine başsağlığı diledi. Türkiye'nin olarak tarım ülkesi olduğunu belirten Tüzün, "Bir hayvancılık ülkesinde yaşıyoruz. 81 ilimizin içerisinde tarım ve hayvancılık, buna tavukçuluğu da sokmak gerekiyor. Ülke olarak tarımla uğraşan çiftçimize devlet, hükümet ve yerel yöneticiler olarak katkı vermek, destek vermek boynumuzun borcu olmalıdır" dedi.

"KEÇİ YETİŞTİRİCİLİĞİ İÇİN BİLECİK'TE UYGUN ORTAM VAR"

Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Mü-

dürü Hacı Dursun Yıldız ise, ülkenin ve Bilecik'in kalkınmasının tarım ve tarıma dayalı sanayiye bağlı olduğunu belirterek, "İl genelinde 36 bin büyükbaş ve 177 bin küçükbaş hayvanımız mevcut. Keçi yetiştiriciliği için Bilecik'te uygun ortam var. Karlı bir hayvancılık için mutlaka ve mutlaka meralarımızı korumamız gerekiyor. Çünkü hayvancılığın yüzde 70'inin girdisi olarak yem kaynaklarıdır. En ucuz yem kaynakları da mera, çayır ve otlaklardır. Ve en sağlıklı yem kaynaklarıdır bunlar" diye konuştu.

